

Na osnovu člana 252. tačka 12. a u vezi sa članom 181. stav 2. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06), ministar komunikacija i prometa, u suradnji sa tijelom nadležnim za obrazovanje, donosi

PRAVILNIK O STICANJU ZVANJA VOZAČA-INSTRUKTORA MOTORNIH VOZILA

(Službeni glasnik BiH, broj 15/07 i 41/07)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uslovi i način sticanja zvanja vozač-instruktor, plan i program osposobljavanja i polaganja ispita, vrsta, izgled, postupak izdavanja, važenje i zamjene dozvole vozača-instruktora i način vođenja evidencije o polaganju ispita i izdatim dozvolama za vozača-instruktora.

Član 2.

(Nadležnost)

Organizovanje polaganja ispita za sticanje zvanja vozača-instruktora obavlja tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležno za obrazovanje, u skladu sa jedinstvenim planom i programom za Bosnu i Hercegovinu, koji je Prilog broj 1. i čini sastavni dio ovog pravilnika.

II - OSPOSABLJAVANJE ZA DOBIJANJE DOZVOLE

Član 3.

(Pristup osposobljavanju)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za sticanje zvanja vozač-instruktor ima osoba koja ispunjava sljedeće uslove:

1. ima najmanje srednju stručnu spremu;
2. ima, najmanje tri godine, vozačku dozvolu one kategorije za koju polaže ispit;
3. ima ljekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, ne starije od 12 mjeseci;
4. da u posljednjih pet godina nije joj izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 4.

(Osposobljavanje i troškovi)

- (1) Osposobljavanje kandidata za sticanje zvanja vozača-instruktora obavlja organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: nadležni organ) po planu i programu iz člana 2. Pravilnika i obuhvata teoretsku i praktičnu obuku.
- (2) Osposobljavanje traje ukupno 45 sati, i to:
  - a) poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama 15 sati;
  - b) saobraćajna psihologija 10 sati;
  - c) pedagogija-metodika vožnje 10 sati;
  - d) poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme 10 sati.

- (3) Diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer, nije obavezan obavljati osposobljavanje ni polaganje ispita iz člana 4. stav 2. tač.b), d).
- (4) O završenom osposobljavanju nadležno tijelo obrazovanja izdaje potvrdu na obrascu koji je prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 5.

(Naknade)

- (1) Visinu naknade troškova osposobljavanja i polaganja ispita za vozača-instruktora utvrđuje tijelo nadležno za obrazovanje.
- (2) Tijelo iz stava 1. ovog člana utvrđuje i visinu naknade za ispitnu komisiju iz člana 16. ovog Pravilnika.

III - ISPIT ZA DOBIJANJE DOZVOLE

Član 6.

(Prijava ispita)

- (1) Prijava za polaganje ispita podnosi se nadležnom tijelu na obrascu koji je prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Uz prijavu se prilaže:
  - a) dokaz o ispunjavanju uslova iz člana 3. ovog Pravilnika;
  - b) potvrda iz člana 4. stav 4. Pravilnika;
  - c) dokaz o plaćenim troškovima iz člana 5. ovog Pravilnika.

Član 7.

(Mjesto i vrijeme održavanja ispita)

- (1) Nadležno tijelo iz člana 2. Pravilnika utvrđuje da li kandidat ispunjava uslove propisane Zakonom i ovim Pravilnikom te određuje mjesto i vrijeme polaganja ispita, o čemu obavještava kandidata i ispitnu komisiju najkasnije 30 dana prije datuma polaganja ispita.
- (2) Kandidatu koji nije ispunio sve propisane uslove za polaganje ispita, neće se odobriti polaganje ispita.
- (3) Ispiti se održavaju u mjesecu martu, junu i septembru.

Član 8.

(Tok ispita)

- (1) Prije početka ispita komisija utvrđuje identitet kandidata na osnovu ličnih dokumenata i daje detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uslovima ispita.
- (2) Tokom ispita komisija utvrđuje da li je kandidat za vozača-instruktora stekao potrebno znanje i vještine za upravljanje vozilom u datim saobraćajnim uslovima.

Član 9.

(Ispitne cjeline)

- (1) Ispit za vozača-instruktora obuhvata polaganje iz:
  - a) poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, polaže se pismeno i usmeno,
  - b) saobraćajna psihologija, polaže se usmeno,
  - c) pedagogija-metodika vožnje, polaže se usmeno i praktično,

- d) poznavanja motornih vozila, polaže se usmeno,
  - e) upravljanje motornim vozilom, polaže se praktično.
- (2) Kandidat koji ima dozvolu vozača-instruktora određene kategorije prilikom polaganja ispita za vozača-instruktora za drugu kategoriju, ne polaže ispit iz saobraćajne psihologije i pedagogije.
  - (3) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama ne polaže kandidat za vozača-instruktora koji:
    - a) polaže ispit za vozača-instruktora motornih vozila kategorije "A", a ima dozvolu za vozača-instruktora "B" kategorije;
    - b) polaže ispit za vozača-instruktora motornih vozila "D1" ili "D" kategorije/potkategorije, a posjeduje dozvolu za vozača-instruktora "C1" ili "C" kategorije/potkategorije.
  - (4) Ispit iz poznavanja motornih vozila ne polaže kandidat za vozača-instruktora D1 ili D kategorije/potkategorije ako posjeduje dozvolu za vozača-instruktora C1 ili C kategorije/potkategorije.
  - (5) Kandidat koji ima položen ispit za vozača-instruktora iz upravljanja motornim vozilom za:
    - a) potkategoriju C1 ne polaže ispit za kategoriju B;
    - b) kategoriju C ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju C1, B;
    - c) potkategoriju D1 ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju C1, C, B;
    - d) kategoriju D ne polaže ispit za kategoriju/potkategoriju D1, C, C1, B.
  - (6) Kandidat za vozača-instruktora koji polaže ispit za D1E, DE, C1E, CE, BE ispit polaže posebno za svaku kategoriju/potkategoriju.
  - (7) Osoba koja ima dozvolu vozača-instruktora kategorije B vrši i obuku kandidata iz upravljanja motornim vozilom za potkategoriju B1.
  - (8) Osoba koja ima dozvolu vozača-instruktora kategorije A vrši i obuku kandidata iz upravljanja motornim vozilom za potkategoriju A1.

Član 10.

(Uslovi u kojima se obavlja ispit)

- (1) Za vrijeme ispita kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke.
- (2) U slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi listić, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (3) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu za vrijeme ispita može imati samo sredstvo za pisanje i naočale.

Član 11.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik koji sadrži: Redni broj registra o polaganju ispita, ime i prezime kandidata, ime i prezime predsjednika i članova ispitne komisije, datum i mjesto polaganja ispita, broj testa i pitanja, ocjenu komisije iz pojedinih oblasti programa i opštu ocjenu da li je kandidat položio ispit ili nije.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi ispitne komisije koji su učestvovali na ispitu.

- (3) U zapisnik se prilažu rješenja testova i testovni listići sa usmenog dijela ispita koje je kandidat imao na ispitu.

Član 12.

(Nepristupanje, odustajanje i udaljavanje sa ispita)

- (1) Kandidat ima pravo najkasnije 24 sata prije početka ispita, iz opravdanih razloga, odgoditi ispit bez plaćanja nove naknade i pristupiti polaganju ispita u narednom roku.
- (2) Ukoliko kandidat na vrijeme ne odjavi ispit ili odustane od već započetog ispita, smatrat će se da ispit nije položio.
- (3) Kandidata koji se, u toku ispita, služi nedozvoljenim sredstvima komisija će udaljiti sa ispita i smatrat će se da nije položio ispit, što se konstatira zapisnički i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (4) Ukoliko kandidat odustane od već započetog ispita smatrat će se da ispit nije položio.
- (5) Ukoliko se utvrdi da je kandidat stekao pravo polaganja ispita na osnovu lažne isprave ili na osnovu neistinitih navoda iz prijave, eventualno položeni ispit će se poništiti i izdata dozvola oduzeti.

Član 13.

(Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama)

- (1) Testove za polaganje ispita, priprema i izdaje tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležno za obrazovanje, u suradnji sa Ministarstvom komunikacija i prometa, i jedinstveni su za cijelo područje Bosne i Hercegovine,
- (2) Ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama polaže se pismeno, putem testa ili korištenjem računara i usmeno.
- (3) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama za vozača-instruktora "A" i "B" kategorije sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta.
- (4) Test na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama za vozača-instruktora za ostale kategorije sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta.
- (5) Kandidat koji je na pismenom dijelu ispita, na osnovu tačnih odgovora postigao najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova stekao je uslove za polaganje usmenog dijela ispita.

Član 14.

(Usmeni dio ispita)

- (1) Na ispitu koji se polaže usmeno kandidat izvlači listić sa odgovarajućim brojem pitanja.
- (2) Listić iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama sadrži četiri pitanja.
- (3) Listići iz saobraćajne psihologije, pedagogije i poznavanja motornih vozila sadrže po tri pitanja.
- (4) Listići sa pitanjima za usmeni dio ispita i testovi za polaganje predstavljaju službenu tajnu.

Član 15.

(Druge ispitne cjeline)

- (1) Kandidat koji ne položi ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, ne može pristupiti polaganju ispita iz ostalih oblasti i smatrat će se da nije položio ispit.
- (2) Kandidat koji položi ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama, a ne položi ispit iz nekih drugih oblasti iz člana 9. Pravilnika, može ponoviti polaganje ispita iz tih oblasti dva puta, a ako ni tada ne položi smatrat će se da nije položio ispit u cjelini.
- (3) Kandidat koji je tri puta polagao ispit iz nekih ispitnih cjelina a nije ga položio, može ponovo pristupiti polaganju ispita za vozača-instruktora istekom jedne godine od dana posljednjeg neuspjelog polaganja.

Član 16.

(Ispit iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Ispit iz upravljanja motornim vozilom polaže kandidat koji je položio ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama.
- (2) Ispit iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju "A" i "B" traje najmanje 25 minuta a za ostale kategorije najmanje 35 minuta.
- (3) Ispit iz metodike vožnje, koji je sastavni dio ispita iz pedagogije, traje najmanje 25 minuta i polaže se na vozilu "B" kategorije nakon položenog usmenog dijela ispita iz pedagogije.
- (4) Ispit se obavlja u naseljenom mjestu koje ispunjava saobraćajno-tehničke uslove za osposobljavanje iz upravljanja motornim vozilom na javnoj cesti.
- (5) Ako se prilikom polaganja ispita iz stava 1. ovog člana ne osigura osoba za vozača, jedan od članova komisije obavlja ulogu vozača.
- (6) Kandidatu koji položi ispit izdaje se uvjerenje o položenom ispitu na obrascu, koji je prilog broj 5. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 17.

(Ocjena ispita)

- (1) Znanje kandidata ocjenjuje se sa "položio" ili "nije položio".
- (2) Kandidat koji ne zadovolji na ispitu iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama ne može nastaviti polaganje ispita iz ostalih oblasti.
- (3) Kandidatu koji nije položio ispit iz prethodnog stava saopštavaju se greške koje je napravio prilikom polaganja ispita.
- (4) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja sa jednim i više tačnih odgovora i vrjednovana su određenim brojem bodova, zavisno od značaja pitanja.

Član 18.

(Ispitna Komisija)

- (1) Ispitnu komisiju imenuje nadležno tijelo obrazovanja a čine je predsjednik, dva ispitivača za svaku ispitnu cjelinu i sekretar.
- (2) Za predsjednika komisije imenuje se osoba koja je diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer i ima licencu predavača teoretske nastave ili licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita ili osoba koja je diplomirani

pravnik odnosno osoba koja ima VII stepen stručne spreme, nastavno-pedagoškog smjera i ima licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita.

- (3) Za ispitivača iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na cestama imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača teoretskog dijela ispita.
- (4) Za ispitivača iz saobraćajne psihologije imenuje se diplomirani psiholog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (5) Za ispitivača iz pedagogije (metodika vožnje), za usmeni dio ispita, imenuje se diplomirani pedagog ili andragog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (6) Za ispitivača iz pedagogije (metodika vožnje), za praktični dio ispita, imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.
- (7) Za ispitivača iz poznavanja motornih vozila, uređaja i opreme, imenuje se diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer ili diplomirani inženjer mašinstva, smjer motori i motorna vozila.
- (8) Za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom imenuje se osoba koja ima licencu za ispitivača upravljanja motornim vozilom one kategorije vozila za koju ispituje.
- (9) Za sekretara komisije imenuje se diplomirani pravnik koji ima najmanje tri godine iskustva u struci i vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (10) Kada kandidat polaže praktični dio ispita iz pedagogije-metodika vožnje na motociklu, ispitivač ga prati drugim vozilom i izdaje uputstva komunikatorom.

Član 19.

(Greške na ispitu)

- (1) Komisija je dužna evidentirati eliminatorne greške kandidata i greške koje se kumuliraju.
- (2) Eliminatorne greške su:
  - a) izvođenje radnje koja predstavlja neposrednu opasnost u vožnji zbog koje je drugi učesnik u saobraćaju primoran poduzeti neku od izbjegavajućih radnji vozilom,
  - b) postupanje suprotno saobraćajnim pravilima i saobraćajnoj signalizaciji,
  - c) izlazak vozilom izvan gabarita saobraćajnice,
  - d) pogrešna upotreba komandi vozila u pokretu ako je izazvalo neposrednu opasnost,
  - e) neuspješno izvođenje pokretanja vozila na putu sa usponom od 8% do 16%,
  - f) neuspješno izvođenje parkiranja vozila na parking prostoru ili površini na dijelu kolovoza.
- (3) U greške koje se kumuliraju, spadaju sva ostala odstupanja od pravilnih postupaka i izvođenja pojedinih radnji upravljanja motornim vozilom u saobraćaju utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini, ovim Pravilnikom, te programom ispita upravljanja motornim vozilom.

Član 20.

(Vozila)

(1) Osposobljavanje i polaganje ispita iz upravljanja motornim vozilom obavlja se vozilom koje osigurava kandidat, i koje ispunjava propisane tehničke uslove i standarde, u pogledu dimenzije, mase, osovinskog opterećenja, uređaja i opreme kako slijedi:

- **kategorija A**, motocikl s bočnom prikolicom ili bez nje, čija zapremina motora premašuje 125 cm³, a snaga premašuje 11 kW.

Motocikl koji spada u kategorije A sa dva točka bez prikolice i radnom zapreminom motora većom od 125 cm³ i snage motora veće od 11 kW i najviše do 25 kW, koji je sposoban da razvije brzinu od najmanje 100 km/h.

- **kategorija B**, motorna vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3500 kg i koja nemaju više od osam sjedišta, ne računajući sjedište za vozača.

Putnički automobil koji spada u kategoriju B sa četvera, odnosno petera vrata i zvučnim signalima na duplim komandama koji može razviti brzinu od najmanje 100 km/h.

- **kategorija BE**, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju B, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu od 750 kg, i motorno vozilo B kategorije s prikolicom čija je najveća dozvoljena masa veća od 750 kg, koja nije veća od mase vučnog vozila bez tereta, a ukupna dozvoljena masa vučnog i priključnog vozila nije veća od 3500 kg.

Skup vozila sačinjen od putničkog automobila B kategorije i prikolice koja ima najveću dozvoljenu masu od najmanje 1000 kg, koja je opremljena adekvatnim sistemom za kočenje. Skup vozila treba biti sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h.

- **kategorija C**, motorna vozila za prevoz tereta čija je najveća dozvoljena masa veća od 7500 kg.

- **kategorija CE**, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju C, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila C kategorije i priključnog vozila čija je nosivost minimum 3000 kg.

- **kategorija D**, motorna vozila za prevoz osoba, koja osim sjedišta za vozača imaju više od osam sjedišta.

Autobus koji spada u kategoriju D dužine najmanje 10 metara, širine najmanje 2,40 m, ili autobus sa 35 sjedišta i sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h i mora biti opremljen opremom za automatsko registriranje podataka (tahograf).

- **kategorija DE**, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u kategoriju D, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, i priključno vozilo se ne koristi za prevoz osoba.

Skup vozila sačinjen od vučnog vozila D kategorije i prikolice sa najvećom dozvoljenom masom od najmanje 1250 kg, širine najmanje

2,40 m i sposoban da razvije brzinu vožnje od najmanje 80 km/h. Prostor za smještaj tereta u prikolici mora biti zatvoren i najmanje 2 m širok i 2 m visok.

- **potkategorija A1**, laki motocikl čija zapremina motora ne premašuje 125 cm³, a snaga ne prelazi 11 kW.
Laki motocikl koji spada u potkategoriju A1 sa dva točka bez prikolice sa radnom zapreminom motora od najmanje 80 cm³ i snage motora do 11 kW te brzinom od najmanje 80 km/h.
- **potkategorija B1**, tricikl i četverocikl na motorni pogon.
- **potkategorija C1**, motorna vozila za prevoz tereta čija je najveća dozvoljena masa veća od 3500 kg, a manja od 7500 kg.
Teretno vozilo koje spada u potkategoriju C1 najveće dozvoljene mase od najmanje 4000 kg, dužine najmanje 5 m i sposobno da razvije brzinu od najmanje 80 km/h. Vozilo mora biti opremljeno sistemom za automatsko registriranje podataka (tahograf).
- **potkategorija C1E**, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju C1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena masa skupa vozila ne prelazi 12 000 kg, i da najveća dozvoljena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila.
Skup vozila sačinjen od vučnog vozila C1 potkategorije i prikolice najveće dozvoljene mase najmanje 2000 kg. Kombinacija mora biti duga najmanje 8 m i sposobna da razvije brzinu od najmanje 80 km/h.
- **potkategorija D1**, motorna vozila koja služe za prevoz osoba, i koja osim sjedišta za vozača, imaju više od osam, a manje od 16 sjedišta.
Motorno vozilo za prevoz osoba koje pored sjedišta za vozača ima najmanje 15 sjedišta.
- **potkategorija D1E**, skupovi vozila čija se vučna vozila ubrajaju u potkategoriju D1, a priključna vozila imaju najveću dozvoljenu masu veću od 750 kg, s tim da najveća dozvoljena masa ovog skupa vozila ne prelazi 12 000 kg, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila ne prelazi masu neopterećenog vučnog vozila i da se priključno vozilo ne koristi za prevoz osoba.
Skup vozila sačinjen od vučnog vozila D1 potkategorije i priključnog vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 750 kg.

Član 21.

(Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat za vozača-instruktora ima pravo prigovora na postupak provođenja i rezultata ispita, u roku od tri dana od dana saopštavanja rezultata ispita.
- (2) O prigovoru odlučuje komisija za polaganje ispita u roku od tri dana a protiv odluke komisije kandidat ima pravo žalbe u roku od 8 dana.
- (3) Žalba se podnosi tijelu nadležnom za obrazovanje, koje je dužno istu riješiti u roku od 30 dana.
- (4) U slučaju osnovanosti žalbe, kandidatu će se odrediti rok za polaganje ispita bez naknade plaćanja troškova.

IV - IZDAVANJE DOZVOLE VOZAČ-INSTRUKTOR

Član 22.

(Izdavanje i važenje dozvole)

- (1) Kandidatu koji je položio ispit za vozača-instruktor, tijelo nadležno za obrazovanje izdaje dozvolu vozača-instruktor.
- (2) Dozvola se izdaje na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Dozvola vozač-instruktor izdaje se i osobi koja ima V stepen obrazovanja saobraćajne struke, zanimanja vozač-instruktor.
- (4) Dozvola vozač-instruktor izdaje se na period važenja od 5 godina, sa pravom produženja važenja.
- (5) Uz zahtjev za produženje dozvole vozač-instruktor, prilaže se ljekarsko uvjerenje i potvrda o učestvovanju na stručnim usavršavanjima koje organizuju nadležne institucije entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležne za obrazovanje ili strukovne organizacije.

Član 23.

(Izgled dozvole)

- (1) Dozvola za vozača-instruktor je svijetloroze boje, ima dimenzije 85 x 55 mm i može da se štampa samo u organizaciji koju za to ovlasti nadležno tijelo obrazovanja.
- (2) Izgled dozvole vozač-instruktor dat je na obrascu koji je prilog broj 6. i čini sastavni dio Pravilnika.
- (3) Na prednjoj strani dozvole je:
  - a) utisnut grb Bosne i Hercegovine,
  - b) naziv entiteta koji je izdaje,
  - c) naziv tijela koje je izdaje,
  - d) naziv "Dozvola za vozača-instruktor",
  - e) redni broj registra,
  - f) ime i prezime, broj lične karte, JMB,
  - g) fotografija vozača-instruktor.
- (4) Na poleđini dozvole je:
  - a) oznaka kategorije za koju se izdaje dozvola,
  - b) datum izdavanja,
  - c) period važenja i
  - d) pečat i potpis ovlaštene osobe.

V - VOĐENJE EVIDENCIJE

Član 24.

(Registar)

- (1) Nadležno tijelo vodi registar o položenim ispitima i izdatim dozvolama za vozača-instruktor.
- (2) Registar iz stava 1. ovog člana vodi se na obrascu koji je prilog broj 7. i čini sastavni dio Pravilnika.
- (3) Registar se zaključuje na kraju kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.
- (4) Ostala dokumentacija čuva se dvije godine.

VI - PRELAZNE ODREDBE

Član 25.

(Zamjena dozvole)

Osoba koja ima dozvolu vozač-instruktor izdatu prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, istu će zamijeniti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, sa upisom odgovarajućih kategorija/potkategorija prema novoj vozačkoj dozvoli, ukoliko ispunjava uslove propisane Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 26.

(Prilozi Pravilnika)

Obrasce koji su u prilogu i čine sastavni dio Pravilnika izdaje tijelo entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležno za obrazovanje.

VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti svi propisi koji su uređivali materiju koja je predmet ovog Pravilnika.

Član 28.

(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".
- (2) Ovaj Pravilnik objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-17/07
9. februara 2007. godine
Sarajevo

Ministar
dr. Branko Dokić, s. r.

**PLAN I PROGRAM ISPITA ZA OSPOSOBLJAVANJE I POLAGANJE
ISPITA ZA STICANJE ZVANJA
VOZAČA-INSTRUKTORA**

I - PROPISI O SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA CESTAMA

**A) Sadržaj programa za motorna vozila A1, A, B1, B i BE kategorije/
potkategorije**

1) Opšta pitanja:

- Vrsta propisa o sigurnosti saobraćaja (međunarodne konvencije), ZOSS-a²⁶ i prateći propisi, odluke skupština i opština;
- Ceste - njihova podjela, održavanje i korištenje;
- Pojedini izrazi u cestovnom saobraćaju.

2) Pravila saobraćaja na cestama:

- Opšta pravila;
- Radnje vozilom u saobraćaju;
- Uključivanje vozila u saobraćaj i promjena načina i pravca kretanja;
- Kretanje vozila po cesti;
- Brzina kretanja;
- Skretanje;
- Prvenstvo prolaza;
- Saobraćaj na raskrsnici;
- Mimoilaženje;
- Naizmjenično propuštanje vozila;
- Preticanje i obilaženje;
- Zvučni i svjetlosni znaci upozorenja;
- Zaustavljanje i parkiranje;
- Posebne mjere kod zaustavljanja i parkiranja;
- Presijecanje kolone pješaka;
- Vučenje vozila;
- Upotreba svjetala u saobraćaju;
- Odstojanje između vozila;
- Saobraćaj tramvaja i drugih vozila na šinama;
- Saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i tricikla;
- Saobraćaj traktora;
- Saobraćaj radnih mašina i motokultivatora;
- Saobraćaj zaprežnih vozila;
- Kretanje pješaka, biciklista i jahača;
- Obaveze vozača prema pješacima;
- Saobraćaj na prelazu ceste preko željezničke pruge;
- Saobraćaj na autoputu i cesti rezervisanoj za saobraćaj motornih vozila;
- Saobraćaj u tunelu;
- Vozila pod pratnjom;

---

²⁶ ZOSS – Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima i BIH

- Vozila sa pravom prvenstva prolaza;
- Prevoz osoba i tereta vozilima na motorni pogon i priključnim vozilima;
- Probne vožnje;
- Sportske i druge priredbe na cesti;
- Dječije igre na cesti.

3) Sabračajni znakovi:

- Postavljanje sabračajnih znakova i njihova podjela;
- Znakovi opasnosti;
- Znakovi izričitih naredbi;
- Znakovi obavještenja;
- Svjetlosni sabračajni znakovi i svjetlosne oznake;
- Oznake na kolovozu;
- Dopunske table uz sabračajne znakove;
- Obilježavanje prelaza ceste preko željezničke pruge;
- Obilježavanje radova na cesti;
- Znaci koje daju ovlaštene osobe.

4) Dužnosti u slučaju sabračajne nezgode:

- Dužnosti lica koja su učestvovala u sabračajnoj nezgodi;
- Dužnosti lica koja su se zatekla na mjestu sabračajne nezgode;
- Dužnosti lica koja su naišla na mjesto nezgode;
- Dužnosti zdravstvene ustanove koja je obavještena o nezgodi ili je primila na liječenje lica povrijeđena u nezgodi.

5) Vozači:

- Pravo na upravljanje vozilom;
- Osposobljavanje kandidata za vozače;
- Polaganje vozačkog ispita;
- Vozačka dozvola (uslovi za dobijanje);
- Kategorije vozila;
- Važenje vozačke dozvole;
- Oduzimanje vozačke dozvole;
- Zdravstveni pregledi vozača;
- Trajanje upravljanja motornim vozilom.

6) Vozači – Instruktori:

- Uslovi za polaganje ispita za vozača-instruktoru;
- Način polaganja ispita za vozača-instruktoru;
- Evidencije o dozvolama za vozača-instruktoru;
- Važenje i produžavanje važenja dozvole za vozača-instruktoru;
- Oduzimanje dozvole za vozača-instruktoru.

7) Vozila:

- Opšte odredbe;
- Registracija motornih i priključnih vozila;
- Tehnički pregled vozila;
- Motorna vozila sa pogonom na tečni gas.

8) Posebne mjere sigurnosti:

- Utvrđivanje alkoholiziranosti učesnika u sabračaju;
- Oduzimanje vozačke dozvole;
- Upućivanje vozača na provjeru znanja iz poznavanja propisa o sigurnosti sabračaja;
- Isključivanje vozača iz sabračaja;
- Upućivanje vozila na vanredni tehnički pregled.

9) Unutrašnja kontrola

10) Prevoz opasnih materija u cestovnom sabračaju:

- Osnovni propisi;
- Vrste opasnih materija;
- Pakiranje opasnih materija;
- Utovar i istovar opasnih materija;
- Prevoz opasnih materija (eksplozivnih materija, gasova, zapaljivih tečnosti, radioaktivnih materija).

11) Odgovornost vozača i drugih učesnika u sabračaju:

- Krivična odgovornost;
- Odgovornost za prekršaje propisa o sigurnosti sabračaja na cestama.

12) Osnovni pojmovi o osiguranju vozila - obavezno osiguranje

B) Sadržaj i program za motorna vozila C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije i potkategorije

Sadržaj i program za motorna vozila C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE obuhvata, pored programa predviđenog za instruktore vožnje na motornim vozilima A1, A, B1, B i BE kategorije i potkategorije, sljedeće:

1) Propisi o prevozu opasnih materija:

- Uslovi koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze eksplozivne materije, dužnosti vozača, označavanje vozila, oprema vozila, brzina kretanja, mjere opreznosti pri prevozu, postupak u slučaju pojave požara, postupak u slučaju kvara na vozilu;
- Uslovi koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze zapaljive tečnosti, dužnosti vozača, označavanje vozila, punjenje sudova, brzina kretanja, mjere opreznosti, postupak u slučaju pojave požara;
- Uslovi koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze radioaktivne materije, fisibilne materije, nagrizajuće materije i otrovne materije, dužnosti vozača, označavanje vozila, mjere opreznosti pri prevozu.

2) Propisi o zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati vozači, radnom vremenu i odmorima vozača i o vođenju evidencije o radnom vremenu i odmorima vozača.

3) Odredbe međunarodnih konvencija o uslovima koje sa stanovišta sigurnosti sabračaja moraju ispunjavati vozači i vozila da bi mogli učestvovati u međunarodnom cestovnom sabračaju.

4) Propisi o prevozu u međunarodnom cestovnom sabračaju.

- 5) **Propisi o prevozu putnika i robe motornim vozilima C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije i potkategorije koji su značajni sa stanovišta sigurnosti sabračaja.**

II - SADRŽAJ PROGRAMA ZA ISPIT IZ SABRAČAJNE PSIHOLOGIJE

1) Psihologija i njena primjena u sabračaju – uvodne napomene.

2) Osnovni psihički procesi:

- Osjećaji (osjeti);
- Opažanja (iluzije, halucinacije);
- Predstave;
- Pažnja;
- Emocije;
- Mišljenje;
- Refleksi;
- Učenje, pamćenje, navike.

3) Psihologija ličnosti:

- Šta je to ličnost;
- Osobine ličnosti;
- Temperament;
- Karakter;
- Osobine ličnosti i karakteristike ponašanja vozača.

4) Sposobnosti:

- Fizičke;
- Čulne;
- Psihomotorne;
- Intelektualne.

5) Umor vozača:

- Šta uzrokuje pojavu umora, trajanje i vrijeme rada i umor;
- Kako se umor ispoljava kod vozača, subjektivni i objektivni znaci umora;
- Uticaj odmora i spavanja na sprečavanje pojave umora;
- Monotonija i njeno sprečavanje.

6) Funkcija vida u sistemu upravljanja motornim vozilom:

- Organ vida, dnevno i noćno viđenje;
- Osnovne funkcije i karakteristike vida;
- Oštrina centralnog i perifernog vida, širina vidnog polja, procjena rastojanja, raspoznavanje boja;
- Uticaj funkcionalnih nedostataka i anomalija vida na efikasnost upravljanja vozilom;
- Noćna vožnja i zaslijepljivanje.

7) Uticaj alkohola, nikotina i drugih medikamenata na vozača:

- Uticaj alkohola, psihofizički efekti alkohola, efekti alkohola na upravljanje vozilom;
- Nikotin, ugljen-monoksid i efikasnost upravljanja vozilom;
- Uticaj raznih droga na ponašanje vozača.

8) Uticaj vanjskih uslova na vozača:

- Fizičko-klimatski uslovi: temperatura, buka, vibracije;
- Osvjetljenost cesta i svjetlosni uređaji vozila;
- Sistem signalizacije i sabračajni znakovi na cesti;
- Sjedište, komandni i kontrolni uređaj vozila;
- Obim, intenzitet i struktura sabračaja.

III - SADRŽAJ I PROGRAM ZA ISPIT IZ PEDAGOGIJE

(Osnovi teorije obuke – didaktika)

1) Osnovni principi obučavanja:

- Svrha, potreba i vrijednost poznavanja osnovnih didaktičkih principa u radu instruktora;
- Didaktički principi koji u radu instruktora dolaze pretežno do izražaja:
  - a) Princip očiglednosti;
  - b) Princip povezanosti teorije sa praksom;
  - c) Princip sistematičnosti i postepenosti;
  - d) Princip svjesne aktivnosti;
  - e) Princip racionalizacije i ekonomičnosti;
  - f) Princip individualizacije;
  - g) Princip trajnosti znanja, umješnosti i navika;
- Primjena didaktičkih principa u praktičnom radu instruktora.

2) Nastavne metode:

- Usmeno izlaganje nastavnika (instruktora);
- Metoda pokazivanja (demonstracija) radnji, dijelova (njihove funkcije i uzajamna povezanost) šema i crteža (razne situacije);
- Metoda razgovora i njegova funkcija u toku obučavanja;
- Primjena nastavnih metoda u praksi, povezanost nastavnih metoda u obučavanju.

3) Nastavni oblici:

- Frontalni oblik;
- Grupni oblik;
- Individualni oblik;
- Primjena oblika nastave u raznim praktičnim i teoretskim situacijama.

4) Nastavna sredstva:

- Demonstraciona sredstva (slike, karte, crteži, šeme i dr.);
- Primjena nastavnih sredstava u praksi instruktora.

5) Nastavni čas:

- Čas kao osnovni organizacioni oblik nastavnog rada;
- Čas upoznavanja sa novim gradivom;
- Čas uopštavanja i sistematizacije stečenih znanja i navika;
- Čas primjene usvojenih znanja i navika;
- Čas ponavljanja i provjeravanja;
- Kombinovani čas;

- Primjena raznih tipova časova u raznim situacijama, faze pojedinih tipova nastavnih časova;
- Tipovi i organizacija nastavnih časova;
- Analiza određenog časa;
- Raspored časova.

6) Pripremanje instruktora za nastavu:

- Planiranje nastavnog rada u određenom periodu obučavanja (sadržaj, struktura, vremenski raspored);
- Pripremanje za grupne časove i za pojedini čas (sadržaj časa).

7) Provjeravanje, ocjenjivanje i evidentiranje napredovanja:

- Tekuće provjeravanje i ocjenjivanje kvaliteta primjene stečenih znanja i navika;
- Završno provjeravanje i ocjenjivanje na kraju određenih etapa obučavanja;
- Zahtjevi usmenog i pismenog provjeravanja i ocjenjivanja;
- Struktura i potreba evidentiranja napredovanja.

8) Nastavnik-instruktor:

- Ličnost nastavnika-instruktora;
- Rad na ličnom usavršavanju.

IV - PROGRAM ISPITA IZ POZNAVANJA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

a) Sadržaj programa za motorna vozila A1, A, B1, B, BE kategorije i potkategorije:

- Osnovni pojmovi o radu motora sa unutrašnjim sagorijevanjem: takt, ciklus rada, zapremina (radna, kompresiona i ukupna);
- Stepen kompresije motora;
- Snaga motora i od čega zavisi;
- Motori: uloga i vrste, glavni dijelovi motora, princip rada četverotaktnog motora;
- Stublina (cilindar): uloga;
- Klip, klipnjača, radilica sa zamajcem: uloga, način podmazivanja i način rada;
- Ventilski uređaj: uloga i način rada;
- Hlađenje motora: potreba, vrste, osnovni dijelovi uređaja za hlađenje vodom, uloga termostata, hlađenje zrakom;
- Podmazivanje motora: potreba, vrste, zamjena ulja;
- Napajanje motora gorivom: uređaji za napajanje;
- Karburator (rasplinjač): uloga, osnovni dijelovi i princip rada, faktori koji utiču na sastav mješavine;
- Prenosni uređaji: spojnica (kvačilo), vrste i rukovanje;
- Mjenjač: uloga, vrsta, osnovni dijelovi i način rada;
- Kardanski prenos: uloga kardanskih vratila i zglobova;
- Diferencijal: uloga, osnovni dijelovi i način rada;

- Prednje i zadnje vješanje: uloga prednje osovine, gibnjeva, amortizera, točkova i guma;
- Okvir (ram): uloga i vrste;
- Tovarni sanduk: vrste, uloga i stanje;
- Uređaj za upravljanje: uloga, osnovni dijelovi i stanje;
- Uređaji za zaustavljanje: uloga, vrste kočnih sistema na motornim vozilima, osnovni dijelovi mehaničke, hidraulične, zračne i kombinovane kočnice; radna kočnica: uloga, efikasnost, ujednačenost djelovanja; pomoćna kočnica: uloga, efikasnost kočenja; parkirna kočnica: uloga i efikasnost;
- Dvotaktni benzinski motori: princip rada;
- Dizel motor: princip rada, uređaji za napajanje gorivom;
- Vrste dizel motora (podjela prema obliku kompresionog prostora);
- Pumpa visokog pritiska (dijelovi i način rada), regulisanje snage motora posredstvom pumpe visokog pritiska;
- Brisači (vrsta i način rada);
- Regulisanje maksimalnog broja obrtaja dizel motora (rad centralnog regulatora);
- Akumulator (baterija): uloga i održavanje;
- Generator (vrste): dinamo mašina i alternator – razlika između diname i alternatora;
- Regler: uloga, akumulatorski prekidač: uloga;
- Električni prekidač (starter): uloga, osnovni dijelovi i način rada;
- Baterijsko paljenje: uloga indukcionog kalema, prekidača, kondenzatora i razvodnika paljenja, regulisanje paljenja;
- Svjećice: uloga, opis;
- Svjetlosni i svjetlosno-signalni uređaji: uloga, vrste, svjetlosni uređaji za osvijetljenje ceste (veliko, oboreno svjetlo i svjetlo za maglu), stanje, broj, položaj, boja, podešenost, funkcionisanje, međusobna povezanost sa propisanim svjetlima;
- Svjetlosni uređaji za označavanje vozila: prednja svjetla, zadnja svjetla za označavanje vozila – uloga, položaj, broj, boja, ujednačenost, vidljivost, funkcionisanje, povezanost sa drugim propisanim svjetlima;
- Gabaritna svjetla: uloga, broj, položaj, boja, funkcionisanje, povezanost sa drugim propisanim svjetlima;
- Žuto rotaciono svjetlo: uloga, položaj, vidljivost, boja, funkcioniranje;
- Svjetla za osvijetljavanje zadnje registarske tablice: uloga, projiciranje svjetlosti unazad, boja, funkcionisanje, povezanost sa drugim propisanim svjetlima;
- Katadiopteri (mačije oči): uloga, broj, položaj, boja, oblik, površina, vidljivost;
- Uređaji za davanje zvučnih signala: uloga, vrste, sastavni dijelovi uređaja, stanje, funkcionisanje, intenzitet zvučnih signala;
- Uređaji koji omogućavaju normalnu vidljivost – uloga, vjetrobransko staklo i druge zastakljene površine: stanje, providnost, posjedovanje oznake sigurnosnog stakla;

- Brisači vjetrobrana: uloga, broj, položaj, funkcionisanje, mogućnost podešavanja;
- Električni osigurači: uloga;
- Kontrolni i signalni uređaji – brzinomjer sa putomjerom i svjetiljkom za osvjetljavanje: uloga, funkcioniranje; kontrolna plava lampa za veliko svjetlo: uloga, funkcioniranje, istovremenost paljenja sa drugim svjetlom;
- Svjetlosni i zvučni signalizator rada pokazivača smjera: uloga, funkcionisanje, vidljivost, istovremenost paljenja sa pokazivačem smjera;
- Uređaj za odvod sagorjelih gasova: uloga, osnovni dijelovi i njihovo stanje, usmjerenost i položaj izvoda izduvne cijevi, obojenost izduvnih gasova;
- Maksimalni nivo dozvoljene buke motornih vozila;
- Uređaj za odmrzavanje i odmagljivanje vjetrobrana, uređaj za grijanje i provjetravanje kabine za vozača i prostora za putnike – uloga;
- Brave vrata: stanje, držanje, osiguranje;
- Priključci za vezivanje sigurnosnih pojaseva: uloga;
- Zavjesice na zadnjim blatobranima: uloga, stanje, položaj, veličina;
- Uređaji za osiguranje vozila od krađe: uloga, vrste i funkcionisanje;
- Oprema vozila: aparat za gašenje požara, pričvršćenost, oznaka roka trajanja;
- Znak za obilježavanje vozila zaustavljenog na kolovozu: uloga i boja.

b) Sadržaj programa ispita za motorna vozila C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije i potkategorije:

Sadržaj programa za C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D i DE kategorije i potkategorije obuhvata, pored programa predviđenog za motorna vozila A1, A, B1, B, BE kategorije i potkategorije, sljedeće:

- Uređaji za upravljanje: servoupravljač, uloga i način rada;
- Pneumatski servoupravljač: uloga i način rada;
- Uređaj za zaustavljanje;
- Hidraulične kočnice: rad dvokružnog sistema kočenja;
- Hidraulične kočnice: rad trokružnog sistema kočenja;
- Hidraulične disk kočnice: princip rada; zračne kočnice: princip rada;
- Motorne kočnice: uloga i princip rada;
- Regulator za neprekidno podešavanje intenziteta kočenja: uloga;
- Put kočenja do zaustavljanja (faktori koji utiču na put kočenja, psihofizička sekunda);
- Kontrolni i signalni uređaji;
- Tahograf: uloga i ispravnost;
- Pokazivač raspoloživog pritiska pneumatskog uređaja radne kočnice: uloga i funkcioniranje;
- Uređaj za signalizaciju nedozvoljenog pritiska pneumatika: uloga i funkcioniranje vozila na kojima se mora nalaziti;
- Vučni uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila: uloga, pričvršćenost i pomoćna veza;
- Vrste diferencijala;
- Razvodnik snage.

V - PROGRAM ISPITA IZ OBLASTI UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

1) Radnje prije polaska na vožnju:

- Priprema vozila za vožnju: obaveze vozača u toku pripreme, dokumenti vozača i vozila;
- Ulazak u vozilo, stavljanje motora u rad, praćenje rada motora, postizanje radne temperature.

2) Vožnja u gradu:

- Uključivanje u sabračaj;
- Prilagođavanje kretanja vozila prema postavljenim sabračajnim znakovima, pravilima i uslovima sabračaja;
- Vožnja kroz ulice sa slabijim sabračajem;
- Vožnja kroz ulice sa intenzivnijim sabračajem;
- Obilaženje prepreka na kolovozu;
- Mimoilaženje sa drugim vozilima;
- Preticanje motornih i šinskih vozila;
- Prelaženje i vožnja pored stanice za javni prevoz putnika;
- Vožnja pored površine sa većim intenzitetom pješačkog sabračaja (škole, bolnice, autobuske i željezničke stanice, pijace, kina, igrališta, pozorišta i slično);
- Vožnja preko raskrsnica na kojim sabračaj reguliše službena osoba;
- Vožnja preko raskrsnica na kojim je sabračaj regulisan postavljenim sabračajnim znakovima;
- Vožnja na dijelu ceste na kome je koordinisan rad svjetlosnih signala na raskrsnicama;
- Zaustavljanje vozila u naseljenim mjestima;
- Parkiranje vozila: na kolovozima, trotoarima i drugim površinama određenim za parkiranje;
- Parkiranje vozila na ograničenim prostorima;
- Zaustavljanje i parkiranje vozila u zonama gdje je parkiranje vozila vremenski ograničeno;
- Postupak pri nailasku vozila sa pravom prvenstva i vozila pod pratnjom;
- Polukružna kretanja vozila sa pravom prvenstva i vozila pod pratnjom;
- Polukružna kretanja vozila u ulicama sa i bez manevriranja;
- Polukružna kretanja na raskrsnicama;
- Vožnja kroz naseljena mjesta noću.

3) Vožnja na javnim cestama:

- Vožnja po cestama sa obilježenim i neobilježenim sabračajnim trakama, rukovanje upravljačem u toku vožnje;
- Promjena stepena prenosa;
- Držanje odstojanja od vozila iza kojih se kreće;
- Obilaženje prepreka na cesti;
- Prilagođavanje kretanja vozila prema postavljenim sabračajnim znakovima, pravilima i uslovima sabračaja;
- Mimoilaženje sa drugim vozilom;

- Preticanje vozila na cestama;
- Davanje znakova i signala u toku vožnje;
- Zaustavljanje i parkiranje vozila na kolovozima ceste i na prostorima određenim za parkiranje;
- Vožnja unazad;
- Vožnja preko raskrsnice cesta, ustupanje prvenstva prolaza vozilima koja na to imaju pravo, skretanje ulijevo i udesno;
- Ulazak i izlazak iz krivina, nadvožnjaka, podvožnjaka i tunela;
- Kočenje vozila u toku vožnje kočnicama i motorom;
- Vožnja preko mostova i ostalih objekata na cestama;
- Vožnja na prelazima preko željezničkih pruga;
- Vožnja po magli;
- Vožnja po poledici, vijavici po kolovozima pokrivenim snijegom i drugim klizavim kolovozima;
- Zaustavljanje i polazak na cesti sa većim uzdužnim nagibom;
- Polukružno okretanje na cesti sa i bez manevrisanja;
- Vožnja noću.

(tijelo nadležno za obrazovanje)

PRIJAVA

Redni broj registra: _____

Za polaganje ispita za vozača-instruktora:

- Poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja;
- Upravljanje motornim vozilom;
- Poznavanje motornih vozila, uređaja i opreme;
- Saobraćajna psihologija;
- Pedagogija-metodika vožnje.

Molim da mi se odobri polaganje ispita za vozača-instruktora. O sebi dajem sljedeće podatke:

1.	Ime i prezime	
2.	Ime jednog roditelja	
3.	Datum, mjesto rođenja i JMB	
4.	Državljanstvo	
5.	Zanimanje	
6.	Adresa stanovanja	
7.	Za koju kategoriju polaže ispit	
8.	Način pripremanja za ispit	
9.	Da li je za istu kategoriju već polagao ispit i koliko puta?	
10.	Za koju kategoriju vozila posjeduje vozačku dozvolu ili dozvolu vozača-instruktora, kada je i pod kojim brojem izdata?	
11.	Da li je podnosiocu prijave izrečena mjera zabrane izdavanja, odnosno oduzimanja vozačke dozvole, ako jeste od koga i za koje vrijeme?	

Uz prijavu prilažem:

- dokaz o ispunjavanju uslova iz člana 3. Pravilnika;
- potvrdu o obavljenom osposobljavanju;
- dokaz o plaćenim troškovima za polaganje ispita;
- ovjerenu fotokopiju vozačke dozvole.

U .....
..... god.

Podnosilac prijave
.....

.....
(tijelo nadležno za obrazovanje)

Na osnovu prijave i dokumenata priloženih, odobrava se kandidatu .....
.....
polaganje ispita za vozača-instruktora.....

Polaganje ispita održat će se dana..... godine u mjestu
..... sa početkom u ..... sati.

U ..... Potpis ovlaštene osobe
.....godine .....

SLUŽBENE ZABILJEŠKE:

.....
.....
.....

**ZAPISNIK
O POLAGANJU ISPITA ZA VOZAČA-INSTRUKTORA**

Ime i prezime kandidata .....
Datum polaganja ispita .....

A) POZNAVANJE PROPISA O SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA

Članovi ispitne komisije:

1. Ispitivač .....
2. Ispitivač .....
Broj testa ....., broj negativnih odgovora ....., bodova .....

Ocjena .....

Pitanja za usmeni dio ispita:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Sadržaj pitanja:

Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

B) PSIHOLOGIJA

Članovi ispitne komisije:

1. Ispitivač .....
2. Ispitivač .....

Broj lista sa pitanjima za usmeno polaganje .....

Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

C) PEDAGOGIJA – METODIKA VOŽNJE

1. Teoretski dio ispita

Članovi ispitne komisije:

1. Ispitivač.....
2. Ispitivač.....

Broj lista sa pitanjima za usmeno polaganje .....

Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

2. Praktični dio ispita

1. Ispitivač .....
2. Ispitivač .....

Greške koje je kadidat počinio u toku vožnje:

.....
.....

Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

D) POZNAVANJE MOTORNIH VOZILA, UREĐAJA I OPREME

Članovi ispitne komisije:

- 1. Ispitivač .....
- 2. Ispitivač .....

Broj lista sa pitanjima za usmeno polaganje .....
Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

E) UPRAVLJANJE MOTORNIM VOZILOM

- 1. Ispitivač .....
- 2. Ispitivač .....

Greške koje je kadidat počinio u toku vožnje:

.....
.....

Ocjena .....

Potpis članova komisije

.....
.....

Konačna ocjena .....

Predsjednik ispitne komisije

.....

_____
(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj V-I 00000001

Mjesto: _____

Broj: _____

Datum: _____

**POTVRDA
o završenom osposobljavanju za polaganje ispita
za vozača-instruktora**

_____ rođen/a _____. godine, sa prebivalištem u
(ime i prezime)
_____ obavio/la je od _____ do _____ 20__ godine, osposobljavanje
za polaganje ispita za vozača-instruktora u trajanju od 45 časova, za kategoriju/potkategoriju
_____

M.P.

Potpis odgovorne osobe
_____

_____
(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj V-I 00000001

Mjesto: _____

Broj: _____

Datum: _____

**POTVRDA
o završenom osposobljavanju za polaganje ispita
za vozača-instruktora**

_____ rođen/a _____. godine, sa prebivalištem u
(ime i prezime)
_____ obavio/la je od _____ do _____ 20__ godine, osposobljavanje
za polaganje ispita za vozača-instruktora u trajanju od 45 časova, za kategoriju/potkategoriju
_____

M.P.

Potpis odgovorne osobe
_____

DOZVOLA ZA VOZAČA-INSTRUKTORA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(organ nadležan za obrazovanje)

DOZVOLA ZA VOZAČA-INSTRUKTORA

Broj: ___ / ___

IME I PREZIME

Broj LK: ___

JMB: ___

SLIKA

85

30

35

55

KATEGORIJA I POTKATEGORIJA ZA KOJU SE IZDAJE DOZVOLA

KATEGORIJE			POTKATEGORIJE		
A	Datum	M.P.	A1	Datum	M.P.
B	Datum	M.P.	B1	Datum	M.P.
BE	Datum	M.P.	C1	Datum	M.P.
C	Datum	M.P.	C1E	Datum	M.P.
CE	Datum	M.P.	D1	Datum	M.P.
D	Datum	M.P.	D1E	Datum	M.P.
DE	Datum	M.P.			

Datum izdavanja: _____ Potpis ovlaštene osobe: _____

Rok važnosti: _____

_____
(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj V-I 00000001

Mjesto: _____

Broj: _____

Datum: _____

UVJERENJE
o položenom ispitu za vozača-instruktora motornog vozila

_____ kandidat/kinja za vozača-instruktora rođen/a _____
(ime i prezime)

godine, sa prebivalištem u _____ položio/la je dana _____ 20__ godine,
ispit za vozača-instruktora motornog vozila kategorije/potkategorije _____

Ovo uvjerenje izdaje se radi izdavanja dozvole za vozača-instruktora, te se u druge svrhe ne može koristiti.

M.P.

Potpis odgovorne osobe
_____

_____
(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj V-I 00000001

Mjesto: _____

Broj: _____

Datum: _____

UVJERENJE
o položenom ispitu za vozača-instruktora motornog vozila

_____ kandidat/kinja za vozača-instruktora rođen/a _____
(ime i prezime)

godine, sa prebivalištem u _____ položio/la je dana _____ 20__ godine,
ispit za vozača-instruktora motornog vozila kategorije/potkategorije _____

Ovo uvjerenje izdaje se radi izdavanja dozvole za vozača-instruktora, te se u druge svrhe ne može koristiti.

M.P.

Potpis odgovorne osobe
_____

Registar o polaganju ispita za vozača-instruktora

Red. broj	Ime (ime oca) prezime kandidata	Prebivalište i tačna adresa	Datum i mjesto rođenja	Broj vozačke dozvole i naziv tijela koje je izdalo	Kategorija za koju se polaže ispit	Datum polaganja	Uspjeh	Napomene
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								